

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ НІМЕЦЬКОЇ МОВИ З КОМПОНЕНТОМ «ЧАСТИНА ТІЛА»

Пономаренко М.

(Сумський державний університет)

Науковий керівник. – викладач Бондаренко Ю. С.

Перш за все, фразеологію можна охарактеризувати як розділ мовознавства, який займається вивченням фразеологізмів. Але її також розуміють як сукупність фразеологічних одиниць певної мови. Фразеологія німецької мови пройшла довгий шлях становлення як окремої наукової дисципліни.

Фразеологія розробляє власні методи та прийоми дослідження фразеологічних одиниць. Зокрема, такі, як метод ідентифікації та метод апікації. Також цей розділ мовознавства пропонує різні шляхи класифікації фразеологічних одиниць. Фразеологія безперервно поповнюється за рахунок все нових фразеологічних одиниць, які несуть відомості про культуру, побут та інші специфічні особливості народу-носія мови.

Фразеологізми – це складні семантичні явища, досить різноманітні за своєю структурою: сполучення двох або кількох повнозначних слів; сполучення слів, структура яких ідентична структурі речення; сполучення службового слова з повнозначним. Фразеологізми – це невичерпні мовні джерела, які живлять мовлення будь-якої стильової зорієнтованості. Фразеологізми наповнюють мовлення глибинною свіжістю, надають йому художнього звучання, лексичної й синтаксичної витонченості, довершеності. Значення фразеологізму – це особливий вид значення, який не збігається зі значенням слів, які входять до його складу. Фразеологічні одиниці завжди були предметом філологічних суперечок. Незважаючи на те, що саме поняття фразеологічної одиниці було сформульовано ще у ХІХ ст., з тих часів учені так і не досягли спільних поглядів щодо її природи.

Фразеологію сучасної німецької мови дослідники систематизували за цілим рядом принципів. Існує безліч класифікацій, запропонованих вітчизняними та зарубіжними лінгвістами. Теа Шиппан називає основні критерії фразеологічності: відтворюваність, стійкість, лексикалізація, ідіоматичність. Уільям Фляйшер розглядає фразеологізми з точки зору синтаксису і виділяє: непередикативні

словосполучення; стійкі предикативні конструкції та стійкі пропозиції. В. Шмідт розглядає фразеологізми як засіб образності мови поруч з персоніфікацією, метафорою, метонімією. Характерною особливістю фразеологізмів він вважає образність, здатність символічно виражати інший зміст. У дослідженнях В. В. Виноградова з фразеології запропонована класифікація фразеологічних одиниць за рівнем семантичної неподільності. Характеризуючи особливості семантики фразеологічних зрощень і фразеологічних єдностей, він веде аналогію між фразеологічними одиницями і словами у відношенні вмотивованості їх значення.

За останні роки широкого поширення набули дві класифікації: семантична і функціональна. За структурно семантичною класифікацією німецькі фразеологізми поділяються на: фразеологічні єдності, фразеологічні вирази та фразеологічні сполучення. У фразеологічній єдності втрачається індивідуальне значення, суть слів-компонентів. Вони створюють єдине ціле.

Фразеологічними виразами називаються такі одиниці, які по своїй граматичній структурі являються предикативними сполученнями слів і реченнями. Під фразеологічним сполученням Чернишова І. І. розуміє фразеологізми, що виникли у результаті одиничного зчеплення одного семантично перетвореного компонента.

За функціональною класифікацією фразеологізми поділяються на: лексичні єдності і номінативні фразеологізми та номінативно-експресивні фразеологізми.

З давніх часів людина співвідносила оточуючий світ із частинами свого тіла – головою, руками, ногами, серцем. Використовуючи їхні назви в переносному значенні, люди точніше передають свої думки, почуття, дії і ставлення до оточуючого світу

Назви частин тіла є одними зі слів, які найчастіше беруть участь в утворенні фразеологізмів. Назви частин тіла є важливим об'єктом досліджень сучасної лінгвістики і утворюють підсистему фразеологізмів-соматизмів. Вперше у лінгвістиці термін "соматичний" був вжитий Ф. Вакком. Існує лексико-синтаксична класифікація фразеологічних єдностей з компонентом "частина тіла". Відповідно до неї фразеологічні єдності поділяються на: дієслівні фразеологізми, субстантивні

фразеологізми та прислівникові фразеологізми. Символічне значення мають лише частини тіла в традиційно мовному розумінні, які можна визначити як зовнішні органи тіла, за винятком слова "серце".

Перекладацькі інновації : матеріали III Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції, м. Суми, 15-16 березня 2013 р. / Ред.кол.: С.О. Швачко, І.К. Кобякова, О.В. Ємельянова та ін. — Суми : СумДУ, 2013. — С. 96-98.